

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeaminen rauhoitetun eliölajin rauhoitussäännöistä

1 Asia

Jokihelmisimpukan (*Margaritifera margaritifera*) rauhoitusmääräyksistä poikkeamista koskeva luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa

2 Hakija

Alleco Oy

3 Vireilletulo

16.3.2026

4 Hakemus

Alleco Oy hakee Lupa- ja valvontavirastolta luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista lupaa poiketa luonnonsuojelulain 70 §:n rauhoitussäännöksistä, jotka koskevat rauhoitettua jokihelmisimpukkaa (*Margaritifera margaritifera*), eli raakkua. Poikkeamista haetaan tutkimus- ja kartoitustarkoitukseen. Raakkujen esiintymistä kartoitetaan vesikiikaroimalla, pintasukeltamalla ja laitesukeltamalla riippuen tutkimusalueen vesisyvyydestä. Simpukoita kerätään mittaamista varten sukeltajan ranteessa olevaan keruupussiin, jossa simpukat tuodaan pintaan. Simpukoiden mittaaminen on tarpeen, sillä simpukan koko on suhteessa sen ikään. Täten mittaustulokset kertovat raakkupopulaation ikäjakaumasta ja sen kautta populaation elinkelpoisuudesta. Simpukoiden pituusmittaukset tehdään viivyttelämättä siten, että simpukat eivät vahingoitu tunnistamisen aikana. Tunnistamisen ja mittaamisen jälkeen simpukat palautetaan välittömästi samoille paikoille, mistä ne on poimittu.

Lupaa haetaan seuraaville henkilöille:

Panu Oulasvirta (töistä vastaava)

Juha Syväranta (töistä vastaava)

Jouni Leinikki

Visa Tolonen

Teemu Mustasaari

Susanna Pesari

Tuuli Korhonen

Tatu Valkonen

Sabrina Nykänen

Ella Pippingsköld

Karri Hirvonen

Sakari Kankaanpää

Sekä em. henkilöiden johdolla työskentelevät kenttäavustajat.

5 Säännökset, joita hakemus koskee

Luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla on kielletty rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tahallinen pyydystäminen, yksilöiden haltuun ottaminen, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen sekä yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäkierron kannalta tärkeillä paikoilla.

Lupa- ja valvontavirasto voi luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan myöntää luvan poiketa 70 §:ssä säädetyistä kielloista, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 34 § mukaan Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontoarvojen merkittävä heikentäminen on kielletty.

6 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan poiketa jokihelmisimpukkaa koskevista luonnonsuojelulain 70 §:n kielloista hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin ja tarkennuksin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.
2. Lupa koskee koko maata.
3. Pyydystettyjä simpukoita on käsiteltävä niin, ettei niiden hengissä säilymistä vaaranneta. Pyydystetyt simpukat on palautettava niiden pyydystämipaikalle mahdollisimman pian.
4. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja pyydettyä esitettävä.
5. Hakija vastaa tarvittavien lupien hakemisesta muilta viranomaisilta ja tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajaan.
6. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
7. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän luvan noudattamista ja voi tarvittaessa tehdä maastokäyntejä.
8. Kartoituksessa tehdyt havainnot jokihelmisimpukan esiintymistä tulee tallentaa Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-tietojärjestelmään 31.3.2027 mennessä.
9. Luvan käytöstä on raportoitava Lupa- ja valvontavirastolle 31.3.2027 mennessä. Raportti toimitetaan viraston kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tämän päätöksen asiatunnuksella varustettuna.

6.1 Perustelut

Jokihelmisimpukka on luonnonsuojelulain 69 §:n 2 momentin ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) perusteella rauhoitettu eliölaji, joka on asetuksella määritetty uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi. Lajin yksilöiden

tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, yksilöiden eri kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen sekä yksilöiden häiritseminen on luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan kielletty.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että poikkeamislupahakemuksen mukaiset toimet edistävät jokihelmisimpukan tutkimusta ja seurantaa. Jokihelmisimpukan populaatioiden tilan tutkiminen on myös osa ympäristöministeriössä vuonna 2021 valmistunutta jokihelmisimpukan suojelun strategiaa ja toimenpidesuunnitelmaa.

Vaikutus suotuisaan suojelutasoon

Eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään eikä sen luontainen levinneisyysalue supistu. Suotuisaa suojelutasoa tarkastellaan paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

Lupa- ja valvontaviraston katsoo, että hakemuksen mukaisesti toteutettuna simpukoiden pyydystys sekä paikan päällä tapahtuva mittaus ei vahingoita simpukkayksilöitä. Toimenpiteiden jälkeen simpukat palautetaan kiinniottopaikalle. Yksilöiden pyydystämällä ja siirtämisellä ei näin ollen ole vaikutusta lajin suotuisalle suojelutasolle.

Natura 2000 -alueiden suojeluperusteet

Osa tutkimus- ja seurantakohteista raakkupopulaatioista sijoittuu Natura 2000 -alueille. Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontoarvojen merkittävä heikentäminen on kielletty. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hakemuksen mukaiset toimenpiteet edistävät myös Natura-alueiden luonnonarvojen turvaamista, eivätkä täten heikennä suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Edellä olevan perusteella hakemus täyttää luonnonsuojelulaissa määritellyt poikkeusluvan myöntämisen perusteet ja poikkeuslupa voidaan myöntää.

Lupaehtojen perustelu

Poikkeamista haetaan Alleco Oy:llä vireillä oleviin hankkeisiin, jotka sijoittuvat jokihelmisimpukan esiintymisalueille Etelä-Suomesta Lappiin ulottuvalla alueella. Osa mahdollisista tutkimus- ja seurantakohteista varmistuu vasta myöhemmin. Täten on perusteltua myöntää poikkeamislupa kattamaan koko maata.

6.2 Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 122 §:n mukaisesti pantava välittömästi täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen toimeenpanon.

Jokihelmisimpukan populaatioiden tilan tutkiminen on osa ympäristöministeriössä vuonna 2021 valmistunutta jokihelmisimpukan suojelun strategiaa ja toimenpidesuunnitelmaa. Tutkimus- ja seurantatulokset ovat merkittäviä yleisen edun kannalta ja tutkimusta on voitava tehdä tehokkaasti koko luvan kattaman ajan.

Päätöksen täytäntöönpanoa ei näin ollen voi yleisen edun ja tutkimuksen luonteen vuoksi lykätä.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 34 §, 70 §, 83 §, 121 § ja 134 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 (1177/2025)

8 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Toni Etholén ja ratkaissut luonnonsuojeluasiantuntija Marja Hyvärinen. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

10 Käsittelymaksu

Maksutta. Luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

11 Päätöksestä tiedottaminen

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

sähköpostitse:
Alleco Oy

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriö
Alueelliset elinvoimakeskukset
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Natur och miljö r.f.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/60720/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/60720/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Etholén Toni 06.05.2026 12:52

Ratkaisija Hyvärinen Marja C 06.05.2026 13:16